

Örnräkning den 4 mars 2001

Text o teckningar: Sören Larsson

Söndagen den 4 mars 2001 genomfördes en räkning av kungs- och havsörnar över ett stort område innefattande Västmanland, Sörmland, delar av Närke och Uppland. I Surahammars kommun deltog vi med 8 räknargrupper utposterade på platser med vida utsikter.

Vädret för dagen, var gynnsamt för örnräkning. - 8 grader, molnfri himmel och svag västlig vind vid starten. Vinden tilltog under förmiddagen till frisk byig och kl 11.00 blev det riskabelt att vara kvar uppe på Vattentornet i Ramnäs samt Nordanösmedjans tak i Virsbo. En nackdel var att det var kraftigt soldis i sydsektorn, varför sikten där blev begränsad.

En nyhet vi provade var att samliga grupper via mobiltelefon skulle ha kontakt med en sambandstelefon uppe på Vattentornet i Ramnäs. Tanken med det var att följa eventuella örnar över kommunen. Tyvärr ham-

skogarna väster om Ramnäs. Kl 09.40 satte sig en kungsörn i en grann-topp i området kring Fiskkraken. Vår bedömning var att det hela tiden rörde sig om en och samma örn, trots att den var uppe i vitt skilda områden. Kl 10.05 upptäcktes en ny kungsörn som skruvade upp ur skogen troligtvis i trakten mellan Lisjö och Välsjöarna. Den örnen sträckte sedan mot nordost och passerade fint över Ramnäs, norr om oss. I trakten av Fermansbo urskog kom ännu en kungsörn upp och snurrade under den sträckande örnen. En duvhök kom upp och attackerade den nedre örnen, varvid båda försvann ner i skogen igen. Den sträckande örnen försvann över Hälleskogen (se Mantberget). Kl 11.00 sågs en kungsörn mycket långt borta i västsydväst (se Snickarbacken och Uggelboberget).

Mantberget: Här bevakade Mikael och Kari Leppälampi. Därifrån kom snabbt ett spännande meddelande till sambandstelefonen. "På en kulle står 15 rådjur tätt tillsammans med sträckta halsar och purfärska lospar finns vid väran lokal." Kl 10.35 upptäcktes den kungsörn som sträckte mot nordost över Ramnäs, den försvann i öster. Kl 10.45 upptäcktes två kungsörnar tillsammans över trakten kring Göimossen, dessa örnar sågs sedan fram till kl 11.00 i samma område.

I övrigt noterade en häger samt årets första skogsduva sträckande mot norr från Mantberget.

Nordanöverken: Här bevakade Inge Larsson, Tomas Östholm och Tomas Larsson. Ingen örn kunde ses från obsplatsen. Man fick hålla till goda med bl a en varfågel som uppehöll sig där.

Lisjöängar: Här bevakade Arne Persson och Maj Karsten. Här var sikten tyvärr starkt begränsad mot norr, där örnar fanns över skogen.

Uggelboberget: Här bevakade Lotta Norin och Einar Marklund. Utsikten var begränsad mot nordväst annars bra. Kl 11.05 sågs en kungsörn komma österifrån och sträcka vidare västerut (se Snickarbacken, Vattentornet i Ramnäs och Stenbjörnsberget).

Stenramen: Här bevakade Börje Hellberg och Kerstin Spåman. Ingen örn sågs i området dock endel korpar. Möjligen var den öppna ytan för begränsad, då örarna tycktes gå lågt över trädtopparna. Då även telefonkontakten var bruten med "Stenramengruppen" missade vi att få ut värdefull information dit.

Stenbjörnsberget: Här bevakade Raimo Kinno, Seppo Ormiskangas, Leo Sirkki och Mikael Bergner. Här var utsikten begränsad mot öster i övrigt bra. Kl 10.35 kom en kungsörn från väster eller Råsenområdet passerade söder om obsplatsen, mitt för Ulvbomuren vände örnen och flög tillbaka varifrån den kommit. Kl 11.00 sågs en kungsörn långt borta i söder (se Uggelboberget)

Rykande färska...

Aktuella observationer från perioden 1 - 18 december.

Text: Rolf Lundmark

Resultat

Min bedömning är att det sågs minst sju olika kungsörnar i Surahammars kommun under dessa båda obstimmar (kl 09.00-11.00). Min bedömning är också att tidpunkten inte var optimal, örnarna är mer aktiva mitt på dagen. Detta bekräftades också då jag själv och Greta förflyttade oss till Klysenberget kl 12.00. Under efterföljande halvtimme såg vi 3 kungsörnar därifrån.

Förhoppningen var också att få ett mått på hur långt håll man kan upptäcka en kungsörn på. Mycket tyder på att det går att upptäcka en kungsörn på över 10 km avstånd.

Att alla kungsörnarna sågs i sektorn väster, norr och nordost om Ramnäs kan inte tolkas annat än att kungsörnen föredrar barrskogsområden. Öväntat var att vi inte lyckades se någon havsörn.

Tack

Tack till Kommunaltjänst i Surahammars som gav tillstånd till örnspaning från Vattentornet i Ramnäs.

Du matar väl vinterfåglarna!

Naturklubben har tagit hem svenskodlat solrosfrö. Mums för talgoxar, nötväcker och finkar.

Kontakta Gudrun, tel 0220-353 98

Nu när vintern långsamt stryper den utdragna hösten är det fortfarande en del flyttfåglar som kan ses i våra marker. Sångsvanar och kanadagäss sträcker fortfarande enkasta eller i några fall i riktigt stora flockar. I en flock av kanadagäss som passerade Norrsjölund den 15/12 upptäcktes också en sädgås tack vare sitt läte. Utmed Kolbäckån kan fortfarande häger, knipa och stor-skrake beskådas. Om det blir ordentligt kallt kan man hitta dom samlade där ån sällan fryser till, exempelvis i Virsbo, Seglingsberg, Ramnäs och Surahammars.

I ämnet rovfåglar kan nämnas att en ormvrak har varit synlig vid Seglingsberg. Enstaka fjällvrakar har också iakttagits, den 11/12 vid Lisjö ångar och den 12/12 vid Hovgården. Vid Hovgården noterades dessutom en blå kärnhök(hanne) så sent som den 16/12. En kungsörn sågs över Farhällsberget vid Lisjö den 17/12. I närheten av Lisjö stöttes också en ovanligt stor flock av järpar, hela 8 ex, troligtvis en kull som fortfarande följs åt sedan sommaren. Enstaka

morkullor brukar kunna dröja sig kvar långt in på hösten i våra trakter, så även i år då ett exemplar påträffades vid Surtorpet mellan Ramnäs och Surahammars. Bland ugglor är det ganska tyst just nu, men förhoppningsvis drar de i gång redan i slutet av januari. En sparvuggla vid Lisjö ångar den 11/12 ropade dock för fullt och till råga på allt mitt under ljusa dagen. En kattuggla sågs på vägen vid Hovgården kvällen den 8/12.

Periodens juveler, 2 kungsfiskare, håller dagligen till vid det grunda vattenområde där vattnet från Sura bruk rinner ut i Östersjön. Bland hackspettar är det i första hand gråspetten man talar om så här års, har man tur får man se den hemma på sitt uppsatta talgstycke, det har flera fått erfara i Ramnäs under senaste månaden där ett par spettar tagit för sig. Arten har även besökt en talguffodring vid Furnäs. Tretåig hackspett kan med lite tur upptäckas i Jan Olsskogen och i Färmanboskogen. Lättast att hitta den är om man lyssnar efter det prasseljud som uppstår då den flitigt petar bland barkflagorna